

School voor Geloofsverdieping 2023-2024

1. Samen starten

2. *De vraag naar God*

GOD VAN HET VERBOND

3. De Bijbel als Woord van God

4. Uittocht en Verbond

5. De roep van de profeten

6. Schepping

7. Onmacht en lijden

JEZUS MESSIAS

8. Het getuigenis van het

Nieuwe Testament

9. Wat heeft Hij gezegd?

10. Wat heeft Hij gedaan?

11. Hij is verrezen

12. Hij heeft ons verlost

13. Hij is Gods veelgeliefde Zoon

GEEST DIE LEVEN GEEFT

14. De Geest die in ons woont

15. Bidden in de kracht van de Geest

16. Leven in de kracht van de Geest

17. Leven van het komend Rijk

18. *De vraag van God: Kerk*

19. Evaluatie en slot

De doorbraak van Gods Rijk:

onvoorwaardelijk, overvloedig,
vol kansen, maar urgent, ... riskeer je je?

‘Hij sprak met gezag’

Gods nieuwe wereld breekt door in eenvoudige gebaren

Jezus genas zieken
en dreef duivels uit

Genezing van de blinde
Andrej Mironov (1975°)

Jezus vergaf zonden

Hij ging naar haar toe, pakte haar bij de hand en liet haar opstaan. De koorts verliet haar en ze bediende Hem. (Mc 1,31)
καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρός· καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ διηκόνει αὐτοῖς.

WAAROM MOEST HIJ STERVEN? – Zie bijlage (blz. 19)

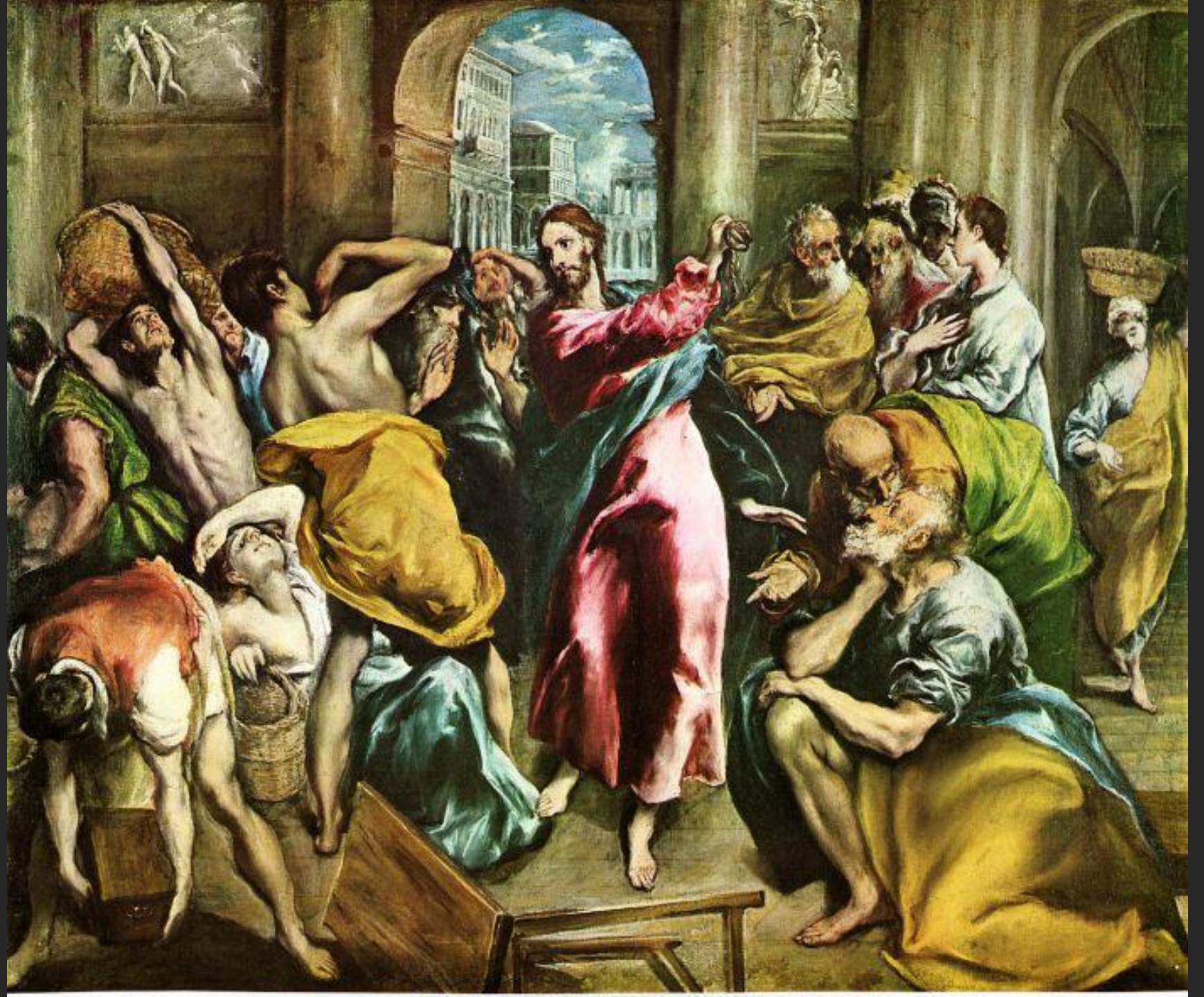
1. Hij was al lang veroordeeld

2. De oorzaken

- Spreken / handelen namens God
- Gods aanbod van redding is onvoorwaardelijk: geen grens rein-onrein
- Houding tegenover **Wet, Sabbat** en **Tempel**

3. De aanleiding

‘Tempelreiniging’

El Greco
ca. 1600

4. Verloop en redenen van het proces

Ecce Homo

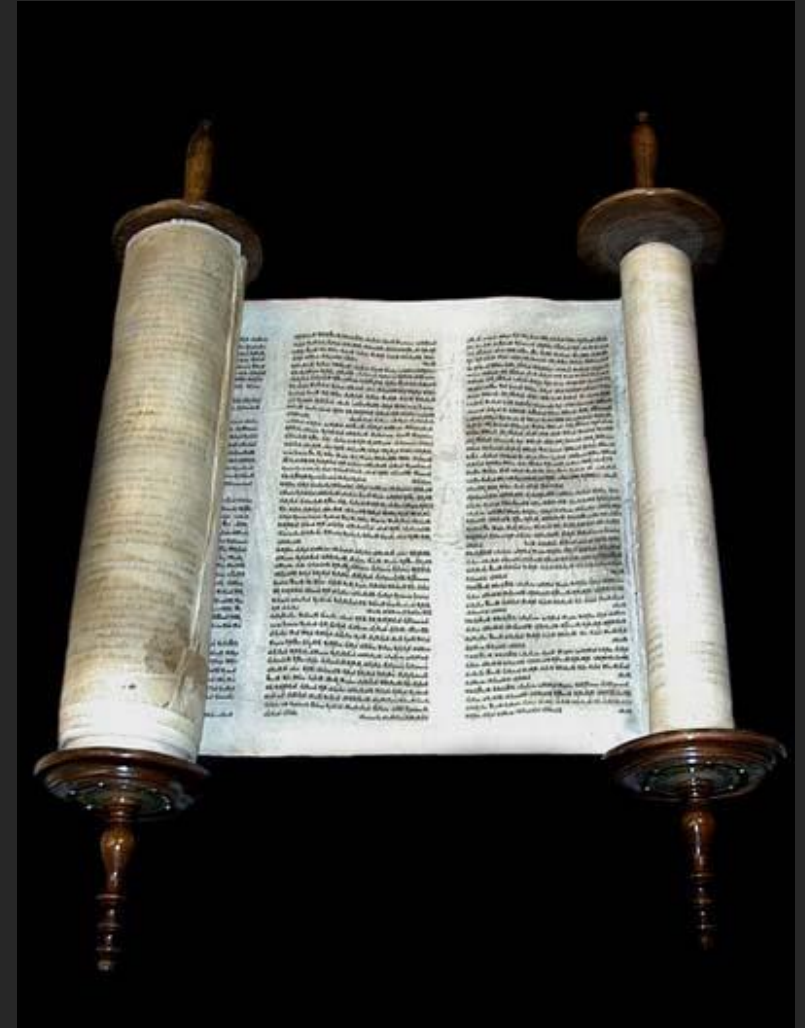
Antonio Ciseri
Ca. 1870

1. In het spoor van een lange traditie

1.1 Radicaal aards

- Nadruk op het hierNUmaals
- Na de dood: leven als schim in de sjeool

Thora rollen

1.2 Huiverig voor het hiernamaalsgeloof

Tegenover de Kanaänieten

- Geen God van de onderwereld
geen verering van de
voorvaderen
- Maar:
“Onze God is een God van
levenden, niet van doden!”

Baal –Louvre - Parijs

1.2 Huiverig voor het hiernamaalsgeloof

Tegenover de Egyptenaren

- Geen hiernamaalsgeloof met indrukwekkende dodencultus
- Maar:
fundamenteel Godsvertrouwen
zonder voorzorgen voor
hiernamaals

1.3 Geborgen in God

- God zal recht doen en vrede schenken, hier en nu!
- De Exoduservaring leert: God redt uit alle nood

Luc Blomme – Vuur en water

1.4 Opkomend opstandingsgeloof

- God vernietigt de dood.
- Een gezamenlijke opstanding van de doden zal de eindtijd inluiden.
- Het gaat om een hernieuwing van deze wereld. Ook dit geloof blijft radicaal aards.

Ezechiël 37
Menora Knesset Jeruzalem

2. Jezus handelt helemaal in deze traditie

2.1 In woord en daad

- Jezus handelt in de overtuiging dat God door Hem redt
- Zijn daden zijn al 'dodenopwekkingen'
- Zijn woorden spreken van het Rijk Gods hier en nu

Opwekking jongeling uit Nain

2.2 Toch is Hij zelf
ook machteloos
de dood ingegaan

Guido Rocha
(Brazilië, 1975)

3. En wat na deze dood ?

3.1 Angst, vlucht en schuld

- Totale ontreddering
- Angst en vlucht
- Schuldgevoel

Uit de film: The Gospel of John

3. 2 Ze hebben Hem ontmoet

Historisch zeker

- Kruisdood
- Verkondiging 'Hij is verrezen' kort erna (!)

Wat daartussen?

- Dat en hoe Christus verrezen is, ontsnapt per definitie aan de geschiedwetenschap (valt buiten geschiedenis).
- Getuigenissen erover roepen eerder op dan dat ze beschrijven.
- Zaak van het geloof
- We hebben sporen maar geen bewijzen

Armand De Meulemeester
De kruisweg van de stilte

3. 2 Ze hebben Hem ontmoet

- Hij gaf zich te zien (Gr. oofthè)
- De leerlingen zijn onder zijn impuls de Schriften gaan lezen 'met betrekking tot Hem' (Lc 24)

Onderweg naar Emmaüs.
Santo Domingo de Silos

3.3 Met de opstanding is de nieuwe tijd begonnen

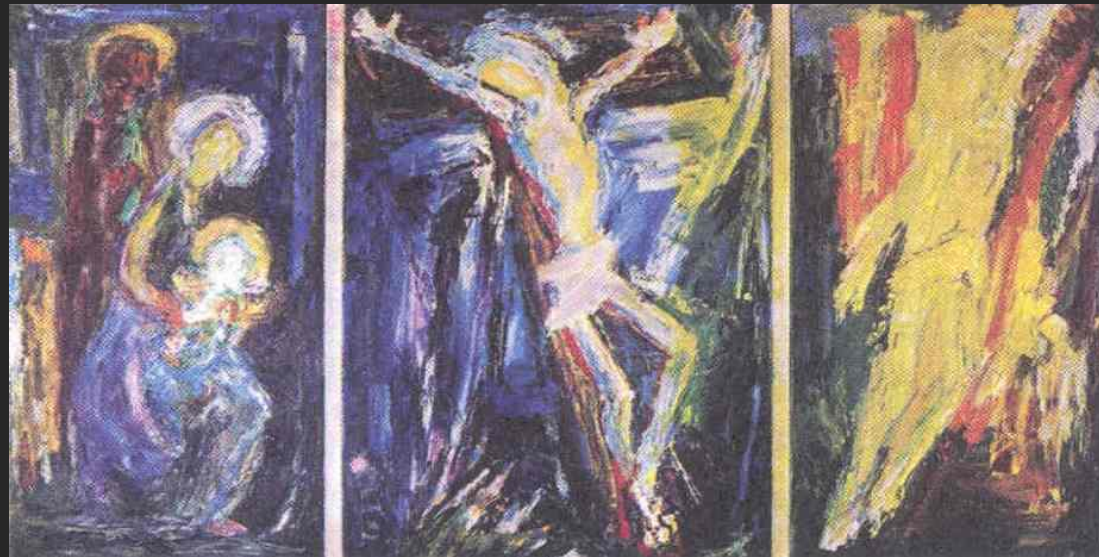
- Uit veel blijkt hoe men Pasen beleefde als het begin van de 'eindtijd'.
- Het wordt het begin van een onwaarschijnlijke missionaire dynamiek.

Giotto di Bondone - Hemelvaart
(vgl. 'Mannen van Galilea, wat staat ge naar de hemel te kijken?')

4. De verwoording van dit 'Hij heeft zich laten zien!'

- Blijdenissen zijn oudste (bijv. Paulus)
- Verhalen
 - Verschijningsverhalen
 - Lege graf-verhalen

Résurrection, Marian Bohusz

4.1 Verschijningsverhalen

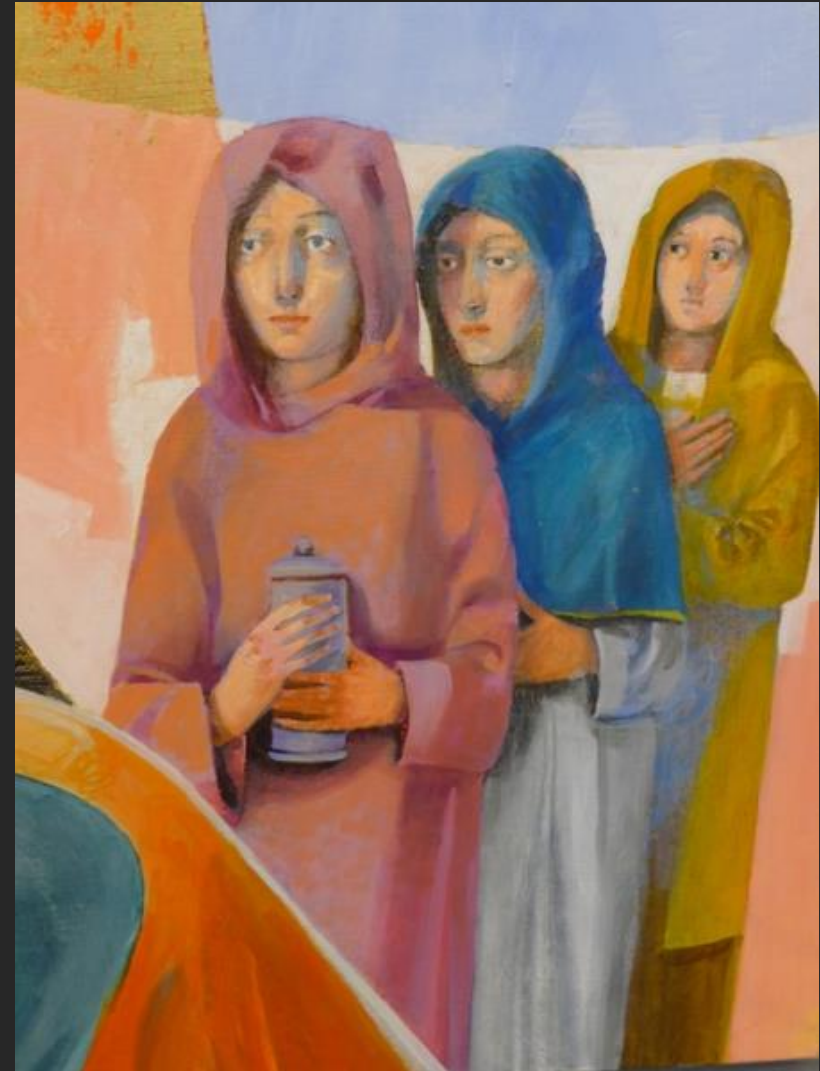
- Verschillen
- Overeenkomsten
 - A. Ontmoeting met de Levende Heer
 - B. Verzoening en bekering
 - C. Boven wat we kunnen bevatten
 - D. Begin nieuwe schepping

Emmaüs - Habdank

A. Ontmoetingen met de Levende

- Hij laat zich zien
- Bij naam geroepen
- Persoonlijke vraag
- Opdracht – zending
- Nieuwe verbondenheid
- Niets dwingend

De vrouwen bij het graf - Arcabas

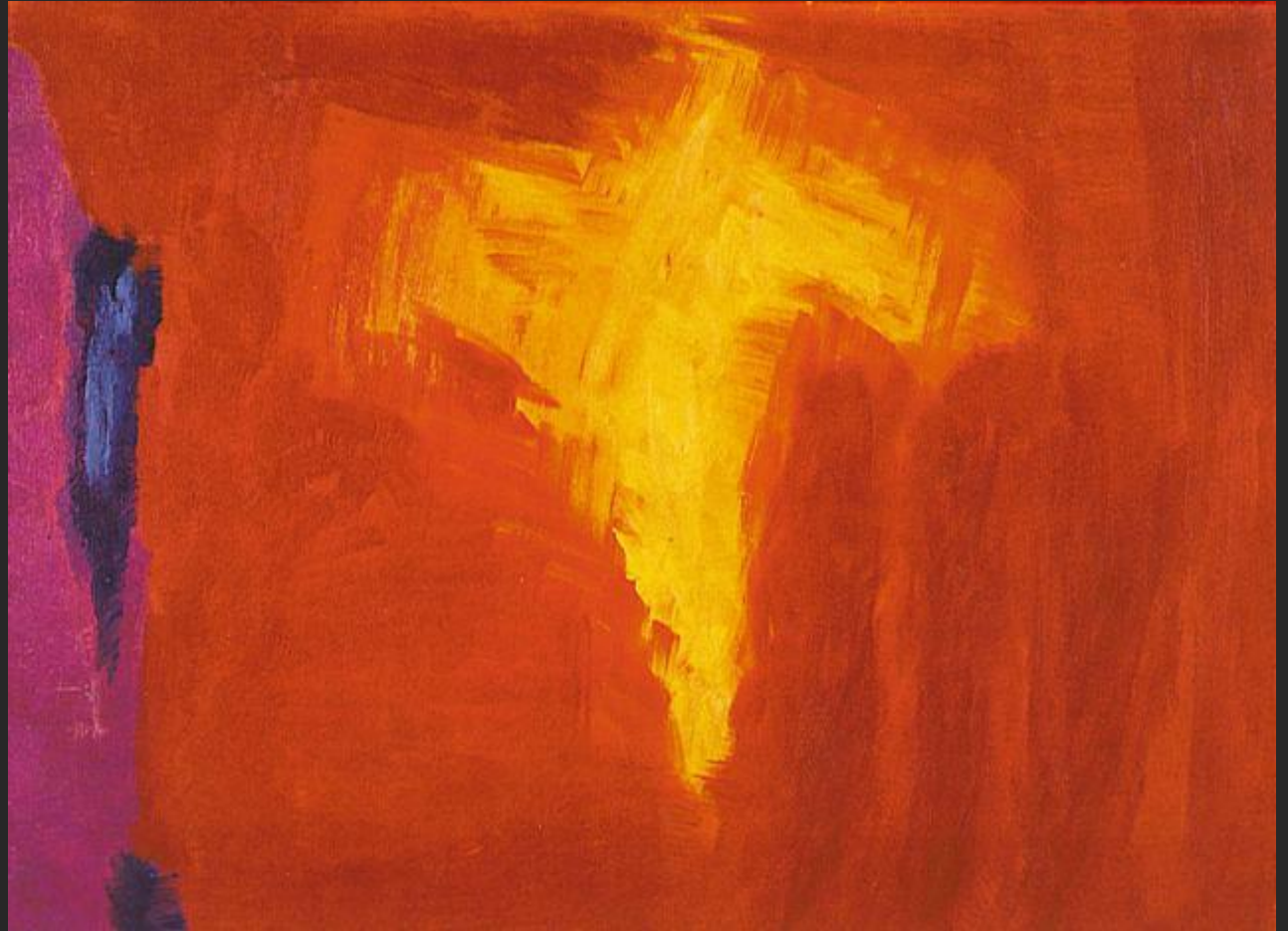
B. Verzoening en bekering

Duccio di Buoninsegna
Christus verschijnt aan de
apostelen achter gesloten deuren
(Maestà). Ca. 1301

C. Ons bevattingsvermogen te boven

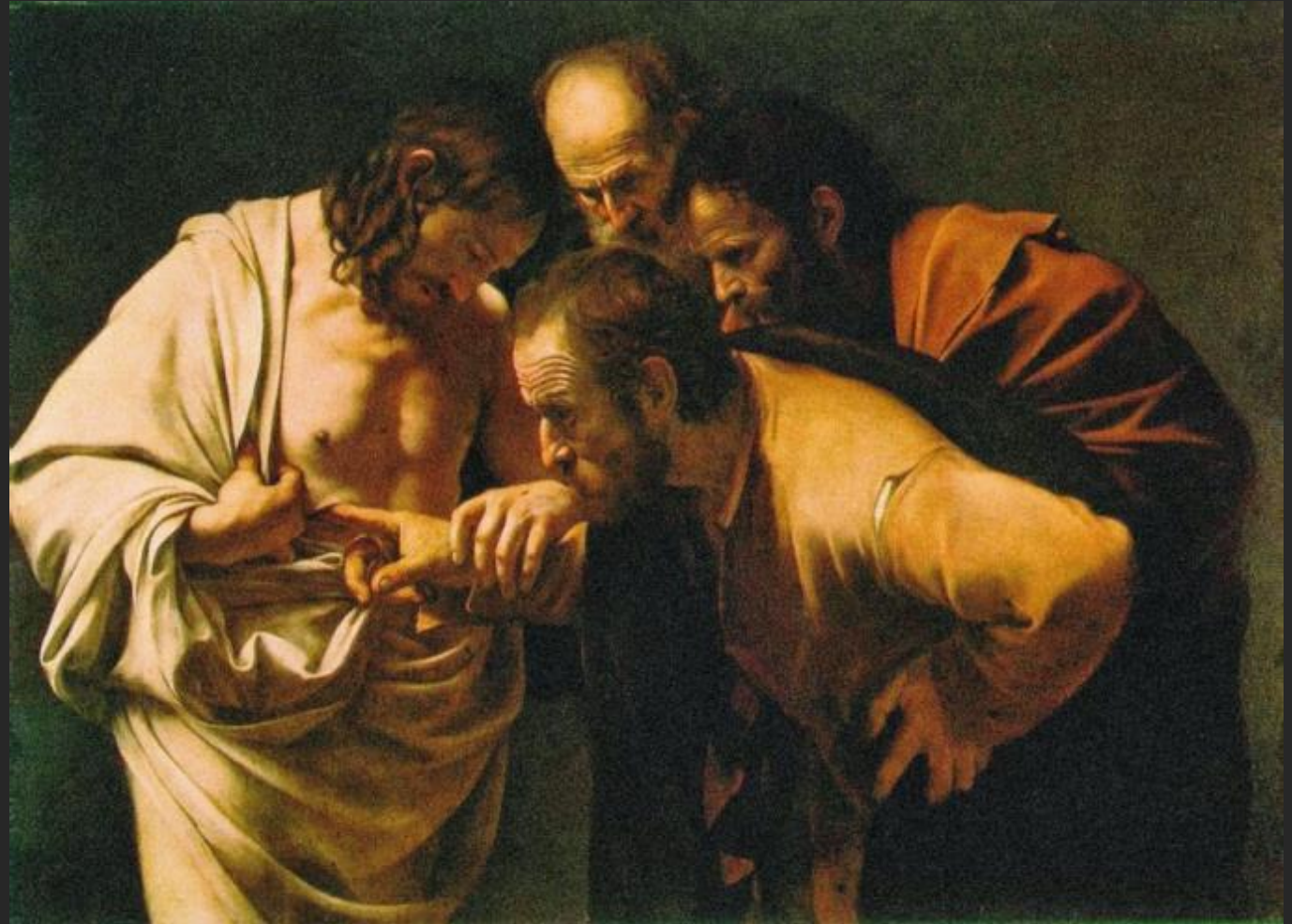
- Angst
- Vrees niet
- Een onbekende
- Late herkenning
- Herkend als de Jezus van Goede Vrijdag
- Toch aan lichamelijkheid onttrokken

Opstanding - Taizé

Geloofsverdedigende trekjes

- Nadruk op:
het was niet
enkel een geest
- Overaccentuering van het
lichamelijke

Ongelovige Thomas - Caravaggio

D. Nieuwe schepping

- Nieuwe bestaansvorm
geen reanimatie maar
'transformatie' of
'metamorfose'
- Dialectiek tussen
dezelfde en toch anders
- De Eerstgeborene

4.2 Lege graf-verhalen

Stille Zaterdag

‘De Kerk
houdt haar
adem in voor
het lege
tabernakel.’

(missaal)

Typering – deel 1

- Aandacht voor graflegging/begraven zijn. Jezus was niet schijndood maar morsdood. Alleen God kan nog handelen. Vgl. Stille Zaterdag
- Leeg graf ernstig nemen, want:
 - Plaats bekend (Hnd 2,29)
 - Tijdsaanduiding 'de derde dag'
 - Vrouwelijke getuigen
 - Geen discussie over feit zelf, wel over wat het betekent (lichaam gestolen, verlegd, ...?)

Typering – deel 2

- Leeg graf is op zich geen bewijs voor Jezus' opstanding. Er is duiding of ontmoeting met de Levende nodig.
- Misschien wel een belangrijk 'negatief' spoor.
- Voor Jezus' volk, voor de getuigen, een noodzakelijke voorwaarde: de *hele* persoon verrijst. Herschepping en ontbinding of bederf gaan niet samen.

‘Als Christus niet is opgestaan, dan is onze prediking zonder inhoud en uw geloof leeg.’

(1 Kor 15,1)

Opstanding, fresco, ca.1315, Chora-kerk in Istanbul

Sieger Köder - Emmaüs